

DE KLACHTENCOMMISSIE BIJ DE VAN DER HOEVEN KLINIEK, LOCATIE DE VOORDE TE AMERSFOORT

Uitwerking van de mondeling beslissing van de klachtencommissie bij de Van der Hoeven Kliniek, inzake het klaagschrift van:

*, verder te noemen klager.

Het klaagschrift, gedateerd 29 maart 2024, is gericht tegen de beslissing verplichte zorg d.d. 22 januari 2024.

De kliniek heeft schriftelijk gereageerd op 9 april 2024. Klager heeft van deze reactie kennis kunnen nemen.

De klacht is behandeld ter zitting van 24 april 2024 in het bijzijn van klager, de patiëntvertrouwenspersoon (PVP), het hoofdbehandeling en de juridisch medewerker.

Een andere PVP is als toehoorder aanwezig.

In het kader van de behandeling van deze klacht heeft de klachtencommissie kennisgenomen van de volgende informatie:

- Klaagschrift van 29 maart 2024, door de klachtencommissie ontvangen op 29 maart 2024;
- Reactie kliniek op het klaagschrift van 9 april 2024, met als bijlagen het zorgplan, de beslissing verplichte zorg d.d. 22 januari 2024, het signalenplan en het basisprogramma;
- Het verzoek van klager om een schadevergoeding d.d. 19 april 2024;
- Hetgeen op de zitting van 24 april 2024 is besproken.

Op de zitting is besloten om ook de verlenging van de verplichte zorg d.d. 15 april 2024 mee te nemen in de beoordeling.

Het standpunt van klager

Klager is op 19 januari 2024 opgenomen met een zorgmachtiging. Er is hem de belofte gedaan dat hij naar de afdeling Tricht 2 zou gaan en dat hij onbegeleid zou zijn. Klager heeft eerder op Tricht 2 gezeten en daar kennen ze hem al. Deze belofte is niet nagekomen, want hij is geplaatst op Tricht 1 en hij zit 24 uur per dag ingesloten in zijn kamer en hij mag niet vrij door de kliniek wandelen. Er werd gezegd dat men hem nog wilde leren kennen. Hij vindt dat nu overdreven worden want hij is niet in de war, niet psychotisch en heeft geen stoornis. Hij is geen gevaar voor zichzelf of voor anderen. Hij is vriendelijk tegen iedereen.

Er is wel een programma, maar klager kiest er soms ook voor om niet te gaan omdat hij dan weer begeleid moet worden. Klager ontkent dat hij doodbedreigingen heeft geuit. Ook heeft hij geen computer van de tafel gegooid. Dit kwam door de groepsleiding zelf die hem wilde tegenhouden om rookwaar uit

zijn eigen bakje te pakken. Het klopt wel dat hij een keer shag, een half brood en chocopasta heeft gepakt dat niet van hem was. Hij is een echte roker en had shag nodig. Hij kon zichzelf niet tegenhouden toen hij 10 pakjes shag van een medepatiënt op de tafel zag liggen. Dit is echter geen reden dat hij begeleid door de kliniek zou moeten.

Klager verzoekt om een schadevergoeding omdat hij oneerlijk is behandeld. Het is niet nodig om hem op te sluiten of te begeleiden. Er is hem iets anders beloofd en daarom voelt hij frustratie en boosheid.

De PVP heeft nog toegelicht dat er wel wat dingen zijn gebeurd, maar dat er geen aanleiding is om uit te gaan van ernstig nadeel dat kan leiden tot deze ingrijpende beslissingen. Klagers belang is om zijn beklag te richten tegen de lopende maatregel, dus ook tegen de verlenging op 15 april 2024.

Het standpunt van de kliniek

Klager is op 19 januari 2024 opgenomen met een zorgmachtiging op basis van artikel 2.3 Wet forensische zorg. Het gaat om een tijdelijke opname in afwachting van een woonplek bij Philadelphia. Hij is gediagnosticeerd met schizofrenie en antisociale trekken. Tevens is sprake van een verstandelijke beperking en ongespecificeerde parafiele stoornis. Bij psychotische decompensatie kan hij erg agressief en dreigend zijn. Bij opname is klager gericht onbegeleid. Op 21 januari 2024 doen zich een aantal incidenten voor. Om verdere ontregeling en/of schade te voorkomen wordt op 22 januari 2024 het beleid aangepast en kan hij alleen gericht begeleid door de kliniek. Die verplichte zorg is nog steeds noodzakelijk. Klager ervaart nog steeds veel spanning met betrekking tot de onduidelijkheid over zijn woonplek en zijn uitkering. Klager heeft een basisprogramma en wordt actief uitgenodigd voor deelname. Dit doet hij soms wel en soms niet. Hij hoeft niet 24 uur per dag op zijn kamer te blijven. De noodzaak van de verplichte zorg wordt iedere twee weken in het patiënten overleg getoetst. Daarbij wordt ook gekeken of de vrijheden kunnen worden uitgebreid. Op 30 maart 2024 was de driemaandelijks evaluatie en besloten is de vrijheden stapsgewijs uit te breiden. Er zal ook een risicotaxatie worden afgenomen om te kijken of verloven kunnen worden opgestart. De verwachting is dat de verplichte zorg niet meer nodig is als duidelijk is wanneer klager naar Philadelphia kan gaan, er duidelijkheid is over zijn uitkering en hij zijn programma volgt en in de samenwerking is met het behandelingsteam. Op 15 april 2024 is besloten de beslissing tot verplichte zorg voort te zetten.

Ter zitting is toegelicht dat tegen klager is gezegd dat geprobeerd zou worden hem bij binnenkomst op Tricht 2 te plaatsen, als daar plek zou zijn. Dat was helaas niet mogelijk. Door de begeleiding van klager kon zijn fysieke agressie beter begeleid worden. Wel was er nog sprake van veel verbale agressie en twee hele gerichte doodsb bedreigingen naar groepsleiders. De samenwerking verliep na enige tijd wel wat beter, waardoor klager vaker werd uitgenodigd voor een moment op de groep om een spelletje te doen. Ook is geprobeerd om een paar momenten met open deur te hebben. Klager ging echter bij andere patiënten aankloppen en vragen om shag. Hij kon ook niet stoppen als er nee werd gezegd. Meerdere patiënten hebben hier melding van gemaakt. Zijn gedrag maakt andere patiënten angstig of boos. Klager brengt daarom ook zichzelf in gevaar. Hopelijk is volgende week de uitkering geregeld en worden stappen gemaakt in het verlov. Dan gaat de kliniek opnieuw proberen de vrijheden uit te breiden.

De beoordeling

Op grond van artikel 10:3 Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) kan een schriftelijk gemotiveerde klacht ingediend worden bij de klachtencommissie over een daar genoemde beslissing of niet nakoming van een verplichting. Artikel 8:9 Wvvgz valt daaronder, waardoor de klachtencommissie bevoegd is om een oordeel over de klacht te geven.

Artikel 8:9 lid 1 bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voorzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing neemt tot het verlenen van verplichte zorg niet dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur.

In lid 2 wordt bepaald dat de zorgverantwoordelijke een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg op grond van de crisismaatregel, machtiging tot voorzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging op schrift stelt en voorziet de beslissing van een schriftelijke motivering.

Lid 4 bepaalt dat vastgelegd moet worden of betrokkene tot redelijke waardering van zijn belangen in staat is en of er een acuut levensgevaar dreigt voor betrokkene dan wel er een aanzienlijk risico is voor een ander op levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade, ernstige verwaarlozing of maatschappelijke teloorgang, of om ernstig in zijn ontwikkeling te worden geschaad, dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

De klachtencommissie stelt vast dat op 22 januari 2024 een beslissing verplichte zorg is genomen ten aanzien van klager, bestaande uit het beperken van de bewegingsvrijheid en insluiting, zo kort als mogelijk, maar maximaal 3 maanden. Deze beslissing is genomen om te voorkomen dat klager agressief wordt naar anderen en zelf verder ontregelt. Hij wordt zowel op de afdeling als in de kliniek begeleid. Klager is tijdelijk opgenomen ter overbrugging naar een woonplek. Bij oplopende spanning laat klager verzet zien en verbale en fysieke agressie. Vanuit de verstandelijke beperking, psychotische stoornis en gebrekkige regulerende vaardigheden om adequaat om te gaan met oplopende spanningen, bestaat er een risico op (dreigend) ernstig nadeel. Om te voorkomen dat klager verder ontregelt of zijn omgeving schade toebrengt, wordt hij begeleid op de afdeling en in de kliniek. Daarnaast wordt hij ingesloten op afgesproken momenten en als de spanning te ver toeneemt.

Op 15 april 2024 is deze verplichte zorg voortgezet om conflicten te voorkomen en de veiligheid van klager zelf en anderen te waarborgen. Uit de toelichting op die beslissing blijkt dat er hard gewerkt wordt om de woonplek bij Philadelphia te realiseren. Ook zal er gestart worden met verlof. Er is meerdere dagen geoefend met de deur open. Klager klopt dan echter bij medepatiënten aan en vraagt om kleding en shag, Hij stopt niet als anderen nee zeggen. Andere patiënten raken bang, gefrustreerd of boos en dit roept bij sommigen agressie op. Door klagers gedrag raakt hij zelf ook in gevaar. Ook pakt klager spullen weg van medepatiënten. Dit komt waarschijnlijk door stress door het ontbreken van een uitkering

en omdat er nog geen duidelijkheid is over wanneer hij naar Philadelphia mag. Om conflicten te voorkomen en om te zorgen dat klager en medepatiënten veilig zijn, is de deur dicht als klager op kamer zit en wordt hij begeleid op de afdeling en in de kliniek. Hij wordt zoveel mogelijk gemotiveerd om mee te doen aan programmaonderdelen buiten zijn kamer. De komende periode blijft de kliniek met klager bespreken en oefenen hoe de verplichte zorg kan worden afgebouwd.

De klachtencommissie zal beide beslissingen verplichte zorg meenemen in de beoordeling en overweegt als volgt.

De klachtencommissie ziet dat klager de behoefte heeft aan meer vrijheid en autonomie. De klachtencommissie kan zich dit voorstellen. Toch is er ook sprake van veel frictie, discussie en conflicten sinds klager is binnengekomen op Tricht 1, zoals dat blijkt uit de toelichting van kliniek. Dit gedrag levert een groot risico op voor de veiligheid van anderen en/of voor klager zelf. Er is sprake van (dreigend) ernstig nadeel, waardoor het begrijpelijk is dat de kliniek hierop heeft ingegrepen door klager te begeleiden of op momenten in te sluiten. Er zijn ook goede ontwikkelingen te zien. Er is sprake van een betere samenwerking, het regelen van de uitkering is bijna rond en klager is gestart met verlof. Door de kliniek wordt in dat kader ook steeds bekeken of vrijheden kunnen worden uitgebreid als de betere samenwerking kan worden voortgezet. De beslissingen tot verplichte zorg voldoen naar het oordeel van de klachtencommissie aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid. De beslissingen zijn niet in strijd met de wet, dan wel de redelijkheid en billijkheid geweest. De klacht dient dan ook ongegrond te worden verklaard.

De klachtencommissie zal het verzoek om een schadevergoeding tevens afwijzen nu de klacht ongegrond wordt verklaard.

Oordeel

De klachtencommissie verklaart de klacht ongegrond.

Aldus mondeling uitgesproken op 24 april 2024 door de voorzitter en twee leden van de klachtencommissie, bijgestaan door de secretaris.

Deze schriftelijke uitwerking is ondertekend door de voorzitter en de secretaris, op 1 mei 2024.

De secretaris

De voorzitter

Op grond van artikel 10:7 Wvvgz kan betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de verzoeker is meegedeeld. De rechter kan de beslissing waartegen de klacht is gericht, schorsen op grond van artikel 10:9 Wvvgz.

Datum verzending afschrift: 2 mei 2024